

ملخص ملف العدد

ملخص باللغة العربية

ملخص باللغة الفارسية

ملخص باللغة الفرنسية

ملخص باللغة الإنجليزية

ملخص باللغة العربيّة

تناولت مجلة الحياة الطيّبة في ملف هذا العدد بعنوان «الإسلام والآخر - مقاربات في خصائص النظرة إلى الآخر والعلاقة معه» موضوع التعارف والانفتاح على الآخر غير المسلم وأطر العلاقة معه ومنطقها الحضاري والإنساني القويم في الرؤية الإسلاميّة، من خلال بيان خصائص هذه النظرة إلى الآخر وطبيعة العلاقة معه، ولا سيما في ظلّ ما نجده في الواقع المعاصر من: شبهات وافتراءات تتهم الدين الإسلامي بإلغائه للآخر أو تحقيره والاستعلاء عليه، وتطبيقات خاطئة لتعاليم الإسلام من قبل بعض المسلمين قدّمت صورة مشوّهة عنه للآخر غير المسلم، ورواج نظريات غريبة تنادي بالصدام بين الإسلام والغرب، وباحتمية تناقض المشروعين الحضاريين الإسلامي والغربي، وعدم إمكانية التحوار والتلاقي بينهما! وقد عالج مجموعة من الباحثين والمتخصّصين هذا الموضوع ضمن ثماني مقالات؛ وفق الترتيب الآتي:

فقه العلاقة بين الأنا والآخر في الرؤية القرآنية

الشيخ الدكتور محمد علي ميرزائي

تعدّ مقولة «الأنا والآخر» أو «الذات وغيرها» من المقولات الهامة التي اعتنى بها القرآن الكريم؛ لأنّ الأساس التربويّ القرآنيّ مبنيّ على النفس (نوع من الأنا أو الذات)، ومن ثمّ ينتشر في الآخرين خيراً أو شراً. والنفس في المفهوم القرآنيّ -أيضاً- تتجاوز الحدود الشخصية أو حدود الأنا -إذصحّ التعبير- ولكننا نستطيع أن نقوم بإعادة تحديد مفهوم الأنا في ضوء القرآن، لنوسّع الإطار الدلاليّ له في ظلّ الآيات القرآنيّة؛ كآية المبالغة، وآية الأخوة بين المؤمنين، والآيات التي تتحدّث عن الولاء والولاية والموالاتة والتولّي بين المؤمنين والمسلمين. ويستحسن دراسة هذه الآيات لأجل تحديد منطقة مشتركة للأنا مع الآخر والتأكيد على أنّ الأنا قرآنيّاً لا تُتخيّل إلا بشراكة مع الآخر، وأنّ الآخر -أيضاً- يستحيل تصوّره وبنائه بدون الأنا.

وللأنا أو النفس أهميّة بالغة في القرآن؛ بوصفها كريمة مكرّمة عند الله، ولكونها تشكّل مرتكزاً وقاعدةً ومنطلقاً لحركة الإنسان وتكامله، وجميع النتائج المترتبة على هذه الحركة لها اتّصال بهذا المفهوم، وقد حتّ القرآن على حفظها وحمايتها؛ جسداً وعقلاً ونفساً، غير أنّ التضحية الواعية بالنفس -أي بالشهوات والجسد وما شابه ممّا يتعلّق بالنفس- أمر هاموممدوح في الإسلام؛ في حال كان وفقاً لأصول معيّنة، وعلى أسس شرعيّة مكتملة الشروط والأجزاء. وأمّا الأنا الثقافيّة والفكريّة أو الأنا الهويّة والشخصيّة، فلا يمكن التفريط بها؛ بل ينبغي أن تبقى بمنأى عن التهديدات، ويجب صونها من كلّ عنصر مهاجم من الخارج أو الداخل.

إنّ التمييز بين الذات الشخصية وذات الانتماء والهويّة أمر فاصل وهامّ في التقويم المعياريّ للنقاش الفكريّ بهذا الموضوع.

الإسلام وآفاق نظرتة إلى الآخر -دراسة مقارنة بين النظام الإسلامي والقانون الدولي-

الدكتور محمد إسماعيل؛ الدكتور داراب كلايي

تعالج هذه المقالة نظرة الإسلام إلى الآخر المختلف؛ (الفرد والدولة) بنحو مقارنة مع القانون الدولي العام الذي يعنى بتنظيم علاقة الدول في ما بينها، ومع القانون الدولي الخاص الذي يُعنى بتنظيم العلاقات ذات الطابع الدولي للأشخاص. وتشير المقالة إلى أنّ فكرة القانون الدولي ليست فكرة قديمة، بل هي حديثة؛ وهي مستقاة من تعاليم الإسلام الذي أسس لهذه العلاقات منذ أكثر من أربعة عشر قرناً.

وتتوقف المقالة عند أبرز خصائص النظام الإسلامي في نظرتة إلى الآخر المختلف والآفاق الرحبة لهذه النظرة وأبرز مبادئها؛ في مقابل الأفق الضيق والمحدود للنظرة التي يقدمها القانون الوضعي.

وتخلص المقالة إلى أنّ تعاليم الإسلام في مجال العلاقات الدولية تصلح أن تكون نواة لنظام علاقات دولية حضاري يلبّي تطلّعات الإنسان إلى حياة يسودها الأمن والسلام، والعدل والإنصاف، والاحترام المتبادل، والتعاون، والتعايش بين كافة أطياف المجتمع الإنساني؛ على اختلاف لونه، أو عرقه، أو بيئته، أو دينه، أو مذهبه.

مُحدِّدات العلاقة مع الآخر وضوابطها في التصوّر الإسلامي

الدكتور العياشي الدراوي

إنّ ما يشهده واقع المسلمين اليوم من تحوّلات وتقلّبات، وما يعرفه من أزمات وتحديات على أكثر من صعيد، وفي أكثر من مجال، يفرض إعادة فتح النقاش في مسألة العلاقة بين الأنا (المسلم) والآخر، والنظر إليها بمنطق مغاير وشكل مختلف؛ ذلك أنّ كثيراً من أزمات المسلمين ومشاكلهم في هذا الزمان لا تعدو أن تكون إمّا بسبب سوء تقدير للذات؛ بلحاظ ما تملك من قدرات وإمكانات، وإمّا بسبب قصور في فهم المعنى الحقيقي «للغيرية» بمستوياتها المتعدّدة وأبعادها المختلفة؛ كما يبيّنها ويحدّدها الدين الإسلامي الحنيف.

ومن هذا المنطلق، فإنّ عدم إرساء العلاقة بين «الأنا» و«الغير» على أسس ومبادئ إسلامية، وعدم توجيهها وفق قواعد وضوابط دينية، يؤدّي إلى اختلالات وانحرافات يصيب ضررها «الذات» المسلمة قبل «الغير». ومن أهمّ ما تبتني عليه العلاقة بين المسلمين وغيرهم في التصوّر الإسلامي مبدأ الوحدة الإنسانيّة والمساواة، ومبدأ الحرّيّة والحوار، والاختلاف والتعارف، وغيرها؛ بما يضمن تفاعلاً متكافئاً وتواصلًا متكاملًا بين الطرفين؛ بعيداً عن منطق الاستعلاء والاستكبار، وعُقدة التفوّق والمركزيّة، وما يترتّب على ذلك من مظاهر الصراع والإقصاء والتهميش وما شابه.

الخلفيات الفكرية للتعايش والسلام في الثقافة الإسلامية

الدكتور مصطفى حصران

الإسلام دين عالمي يتّجه برسائله إلى البشريّة كلّها؛ ما يجعل الثقافة الإسلاميّة منفتحة على حضارات الأمم ومتجاوبة مع ثقافة الشعوب الأخرى، ويؤكد أنّ الإسلام يرفض مقولة «المركزيّة الحضاريّة» التي تهدف إلى تمييط الشعوب والحضارات في قالب ثقافيّ ومعرفيّ واحد، بل يؤسّس «المنتدى الحضاريّ العالميّ» أو ما يصطلح عليه بالمشترك الإنساني. فالإسلام دين التعايش السلميّ؛ لكونه أوّل من عرفه، وأرسى مرتكزاته بين المسلمين وغير المسلمين من أصحاب الديانات الأخرى، دون أيّ تمييز أو تفضيل بينهم، بسبب لغاتهم أو أجناسهم أو طقوسهم الدينيّة، حيث ساوى بينهم جميعاً في الحقوق والواجبات. وبهذا تمثّل قيمة التعايش بين الثقافات الإنسانيّة مساراً حضاريّاً، ينطلق من خلاله المجتمع الإنسانيّ في صفٍّ واحد للتكامل والرفقيّ خدمة للبشريّة جمعاء. فقيمة التعايش ترفض رفضاً قاطعاً كلّ ما من شأنه أن يذكي روح التعصّب والعنف والصراع والإقصاء.

العولمة وتعاليم الإسلام - بين إلغاء قيم الآخر وتقبلها -

الدكتور ماهر دربال

يهتمّ هذا البحث بمظاهر هيمنة العولمة على شعوب العالم من خلال إنتاج قيمها الاقتصادية الليبرالية المتوحّشة، وتسويق الثقافة الأمريكيّة ونمط الحياة اليوميّة للشعب الأمريكيّ وعاداته ولغته ونشر الوسائط التكنولوجيّة الحديثة في العالم باعتبارها وسيطاً إعلامياً وتربوياً وثقافياً قادراً على إلغاء الحدود بين الشعوب. ولكنّها تتحوّل يوماً بعد يوم إلى أداة لهدم قيم إنسانيّة وأخلاقيّة. وهذا ما يفضي إلى الوعي بخطورة العولمة وسطوتها ورغبتها الجامحة لفرض قيمها. لذلك تحاول شعوب العالم التمسّك بقيمها الاجتماعيّة والأخلاقيّة والدينيّة، ولا سيّما الإسلاميّة التي تنهض على قبول الرأى المخالف والحوار والحرية وغيرها.

الإسلام والغرب - بين حتمية الصراع وإمكانية الحوار-

الدكتور محمد بوبوش

لا تزال مقولة (صدام الحضارات) المزعومة تلقي بظلالها القاتمة على علاقة العرب والمسلمين بالغرب المسيحي على أساس التحدي العربي الإسلامي المفترض للغرب، في وقت قدّم أكاديميون في كل من الغرب والشرق تصريحات وآراء متناقضة دارت كلها حول (صراع الحضارات)، و(حوار الحضارات) وأضحت هذه المسألة محل اهتمام دولي، وقضية يركّز عليها كثير من رجال الفكر والسياسة في أوروبا وأمريكا، فضلاً عن بعض المسؤولين السياسيين، بينما يعيش العالم اليوم متغيّرات كثيرة، أنتجت تحديات عديدة، وصراعات ضارية؛ امتدت إلى جميع مناحي الحياة: الاقتصادية والسياسية والاجتماعية وحتى الفكرية والثقافية، دون أن يصل أحد إلى تفسير موضوعي حاسم لحقيقة ما يجري، هل هو (صدام أم صراع حضاري)؟

إن ما يحاول بعض الغربيين إشاعته عن الخوف من الإسلام، واعتباره الخطر القادم، (الخطر الأخضر) كما سمّاه بعضهم، وترشيحه ليكون العدو البديل بعد سقوط الاتحاد السوفيتي ما هي إلا محاولات لإبقاء الحضارة الغربية والغربيين محبوسين في إطار دائرة الحقد القديمة الموروثة من الحروب الصليبية. ولا شك أن تراكمات أحداث 11 سبتمبر 2001م أُلقت ظلالاً كثيفة على العلاقة بين الغرب والإسلام، بحيث ساهمت بوضع الإسلام في خانة العدو الأول للغرب؛ باعتباره تهديداً مباشراً للقيم والمبادئ التي يؤمن بها الغرب ويسعى لنشرها.

ولا شك أن الخيار البديل للصراع يبقى هو الحوار؛ باعتباره فريضة شرعية وضرورية بشرية حتمية، وظاهرة كونية، وجزءاً أساسياً من دينامية التحول وواقع التنوع والتفاعل داخل المجتمعات الإنسانية، ووسيلة ناجعة لالتقاء الحضارات وتكاملها.

الحوار الحضاري والثقافي بين الحضارة الإسلامية والحضارة الغربية

الدكتور محمد بنتاجة

تهدف هذه المقالة إلى التأكيد على وجود روابط وصلات بين كلا الحضارتين الإسلامية والغربية. وهي تجادل في كون هذه الصلات الوطيدة ستصير سدى ما لم يتمّ توطيدها؛ كما جرى في تجارب التاريخ بعد تجاوز أخطائه، وتفادي عيوبه، والعمل على حلّ المشكلات الواقعية التي تعكّر صفو العلاقة بين الحضارتين.

لقد شكّل الدين قديماً صلة وصل بين الحضارتين من خلال علاقة تبادلية وتفاعلية متعدّدة، شملت كلّ ميادين المعرفة والثقافة والفنّ والعمارة...؛ ولكن بعد مرحلة العلمنة الشاملة التي مرّت بها الحضارة الغربية لم يعد ممكناً لهذا العامل أن يقوم بدوره في ربط الجسور مرّة ثانية، بينما في المقابل تتنامى الدعوات المحرّضة على العنصرية والحرب والاستعلاء والاستبداد، ما يجعل الحياة الكونية ترجع القهقري في يوم تمّ فيه تغييب الدين لصالح مكاسب شخصية ومصالح ضيقة فذهب بالعالم إلى تجارب مأساوية من الحروب وسفك للدماء البريئة.

والحلّ يكمن في استرجاع الإنسان من خلال الدين، لأنّ وجوده يتحدّد من خلاله، وبخاصّة لدى الطرف الآخر (الحضارة الغربية)؛ حيث بدايات انهيار إنساني نتيجة التنحية التامة للدين في تأطير حياة المواطن الغربي. وليس الغرض هو إحياء الصراع الديني، ولكنّ الغرض هو إحياء التنافس والدفع الذي تحدّثه الأديان بمقاصدها الكلية المبنية على السلام وخدمة الإنسان بتنمية الذات.

إنّ احتكاك الحضارة الغربية بالحضارة الإسلامية والشرع الإسلامي

يساعدها في استرجاع إنسانيتها وربط جسور التكامل بين صرحها المادّي وكيونتها الإنسانيّة المتحيّزة بعد أن فصلهما الجمود على المعرفة الإمبريقية وتاريخ مؤسّف دموي بين رجالات العلم وأحبار الكنيسة. وستستفيد الحضارة الإسلاميّة المؤمنة بالمقابل، بالمزيد من فائض المعرفة الماديّة التي طوّرها العقل الغربي في القرنين الأخيرين وحصل له بها تفوّق وفتح علمي عظيم. إنّه التكامل من أجل البقاء والرخاء والتفاهم، وليس بغية التصارع والتضارب والتناجز.

الدعوة إلى الإسلام والتبشير بالمسيحية - من أوجه الحوار الديني-

الدكتور حسن تلموت

تحاول هذه المقالة إعادة موقعة فعل الدعوة/ التبشير في مساحة «الحوار الديني» الرحبة، عوض مساحة الصراع والخلاف؛ وهي مساحة تسمح المقاربة من خلالها بطرح وجهات النظر العقديّة من دون أن يرى أيّ طرف في ذلك عدواناً من الآخر على الذات.

ومن هنا، كان لا بدّ من تحرير المفاهيم المركزيّة؛ من قبيل: «الدعوة إلى الله» و«التبشير»، وبيان التقاطعات بين دالتيهما من خلال مرجعيتيها النصيّة، ثمّ محاولة بيان المفاصلة المطلقة بين دلالة الاصطلاحات باستعمال الأكثر تفسيريّة منها، عوض الأقلّ تفسيريّة؛ مثل: اقتراح الدراسة ترجيح استعمال اصطلاح «التبشير»، عوض اصطلاح «التنصير» في الثقافة «المسيحيّة».

ولكي تبقى «الدعوة إلى الله» عند المسلمين أو «التبشير بالمسيحيّة» عند المسيحيين ممارسة حوارية دينية راقية، ينبغي دعمها بشروطين اثنين:

- أولهما: تقديم العقيدة مخاطبة للعقل متوسّلة بأدوات الإقناع، والقطيعة مع معادلة «العقيدة مقابل الخبز»؛ كما وُظفت وما زالت تُوظف اليوم في الواقع.

- ثانيهما: إلزام مؤسّسات الوصاية والوساطة المحليّة والدوليّة برعاية هذا النوع من «الحوار الديني» بالحياد الذي يتساوى معه كلّ من الفريقين أمام الشرط السابق.

ترتيب مقالات شماره 34 / سال بیستم / تابستان 2016

پروند این شماره : اسلام و دیگری : رهیافت هایی در ویژگی نگاه به دیگری و رابطه با او

1. اسلام و افق های دیدش نسبت به دیگر دیدگاهها بررسی تطبیقی بین نظام اسلامی و قانون بین المللی
2. مولفه های رابطه با دیگری و معیارهای این رابطه در انگاره اسلامی
3. زمینه های فکری هم زیستی و صلح در فرهنگ اسلامی
4. جهانی شدن و آموزه های اسلام- از نفی تا قبول ارزش های دیگری
5. اسلام و غرب - از جبر برخورد تا امکان گفت و گو
6. گفت و گوی تمدنی و فرهنگی میان تمدن اسلامی و تمدن غربی
7. دعوت به اسلام و تبشیر به مسیحیت از نگره های گفت و گوی دینی

پرونده پژوهش ها و بررسی ها

1. نیایش؛ راه سازندگی تمدنی: پژوهشی در آفاق زیبایی شناختی - تربیتی نیایش در مدرسه اهل بیت
2. بعد وجودی در زیارت معصوم؛ مطالعه موردی زیارت امام حسین (ع)

پرونده بازخوانی علمی :

1. تاثیر دیگری در اندیشه اصلاحی - مطالعه موردی محمد عبده-
2. نگره فکری معاصر به رابطه مسلمان با خویش و با دیگران-

خلاصه پرونده این شماره

1. چکیده مطالب به زبان عربی
2. چکیده مطالب به زبان فارسی
3. چکیده مطالب به زبان فرانسه
4. چکیده مطالب به زبان انگلیسی

لنگرگاه زندگی

1. طرح پرونده شماره 35
2. طرح پرونده شماره 36
3. طرح پرونده شماره 37
4. طرح پرونده شماره 38
5. طرح پرونده شماره 39

مجله الحياة الطبية در پرونده این شماره با عنوان « اسلام و دیگری (بیگانه) ؛ رهیافت هایی در ویژگی های نگاه به دیگری و رابطه با او » موضوع آشنایی وگشودگی به روی دیگری غیر مسلمان و چارچوب های رابطه با دیگری و منطق تمدنی و اسانی استوار جهان بینی اسلامی را از خلال بیان ویژگی های این نوع نگاه به دیگری و ماهیت رابطه با او بررسی و مطالعه کرده است. امروزه از سویی شبهات و افتراهایی متوجه دین اسلام است که اسلام را متهم به حذف دیگری یا تحقیر او و برتری جویی بر او کرده است و از سویی دیگر پاره ای مسلمانان به شیوه ای غلط و اشتباه، آموزه های اسلام را - به گمان خود - پیاده می کنند که سبب شده است تا سیمای نادرستی از اسلام به دیگری غیر مسلمان عرضه شود و نظریاتی در غرب شکل گیرد که خواهان درگیری و برخورد میان اسلام و غرب است و حتمی بودن تضاد میان پروژه تمدنی اسلام و غرب و عدم امکان تلاقی و گفت و گو میان آن دو را تبلیغ می کند.

شماری از پژوهشگران و متخصصان این موضوع را در هشت مقاله بررسی کرده اند که چکیده مقالاتشان به ترتیب از پی می آید:

درك رابطهميان نفسودیگریدردیدگاهقرآن

شیخ دکتر محمد علی میرزایی

مقوله (من و دیگر) یا (خود و دیگر) از مقوله های مهمی است که مورد توجه قرآن است؛ زیرا اساس آموزش قرآن مبتنی بر روان است (یک نوع نفس یا خود)، و سپس در بین دیگران به صورت خیر یا شر گسترش یافته است. و روان در مفهوم قرآن - اگر تعبیر درست باشد - فراتر از مرزهای شخصی و یا محدودیت های نفس است. اما ما می توانیم در پرتو قرآن مفهوم به بازنگری مفهوم نفس و گسترش مفهوم دلالی آن در سایه آیات قرآن اقدام نماییم، مانند آیه مباحله و آیه اخوت در میان مؤمنان و آیاتی که در مورد دوستی و ولایت و موالات و تولی در میان مؤمنان و مسلمانان سخن می گوید. و بررسی این آیات به منظور تعیین منطقه مشترک نفس با دیگری مورد پسند است و تأکید بر اینکه نفس (أنا) از نظر قرآن با شراکت با دیگری قابل تصورات. و تصور و ساختار دیگر نیز بدون أنا (نفس) محال است.

خود یا نفس انسان در قرآن از اهمیت بسیار زیادی برخوردار می باشد، زیرا که در پیشگاه خداوند بسیار گرامی می باشد زیرا که اساس حرکت تکامل انسان است. و تمامی آثار و نتایج مرتبط با رشد انسان به این مفهوم وابسته است. و قرآن انسان را به حفظ کرامت آن ترغیب می کند مگر آنکه فدا و قربانی نمودن این جان مقدس آگاهانه در راه رشد و جلوگیری از شهوات باشد که این در اسلام امری ستوده شده است. این فدای جان و نفس نیز باید در راستای اصول شرعی و اسلامی باشد. اما وجود یا خود فرهنگی یا فکری یا همان هویت شخصی نمی توان در مورد آن کوتاهی نمود بلکه باید از همه عناصر تهدید آمیز خارجی و داخلی مصون نگه داشته شود.

اما باید آگاه بود که بین خود فردی و خود هویتی تفاوتی بسیار ظریف و مهم در بررسی و سنجش این موضوع وجود دارد.

اسلام و افق های دیدش نسبت به دیگر دیدگاهها بررسی تطبیقی بین نظام اسلامی و قانون بین المللی

دکتر محمد اسماعیل؛ دکتر داراب کلایی

این مقاله نگاه متفاوت اسلام به دیگر، به فرد و دولت، را با روش بررسی تطبیقی با قانون بین الملل عمومی، که مربوط به نظام دادن به روابط میان دولتهاست، و نیز با قانون بین الملل خصوصی، که مربوط به نظام دادن به روابط بین الملل در حوزه اشخاص است، مورد مطالعه قرار داده است. این مقاله به این امر اشاره دارد که اندیشه قوانین بین المللی، اندیشه کهنی نیست بلکه اندیشه جدیدیست که آبخور آن تعالیم اسلام است؛ آن تعالیمی که اساس این روابط را از بیش از 14 قرن پیش بنا نهاده است.

مقاله بر بارزترین ویژگی های نظام اسلامی در دیدگاهش نسبت به نظام دیگری که با این نظام وافق های گسترده اش متفاوت است متمرکز می باشد، و عبادت اساسی اش در مقابل افق تنگ و محدود دیدگاهی که قانون قراردادی انسانی آن را عرضه می کند.

و مقاله خلاصه می شود بر این که تعالیم اسلام در زمینه روابط بین المللی شایسته است که هسته نظام روابط بین المللی فرهنگی باشد که به آرزوهای انسان به زندگی ای که آن را به سوی امنیّت و صلح و عدل و انصاف و احترام متبادل و همکاری و همزیستی بین همه گروههای جامعه انسانی با وجود اختلاف در رنگ و نژاد و محیط و مذهبش پاسخ می گوید می راند یا رهبری می کند.

مولفه های رابطه با دیگری و معیارهای این رابطه از نگره اسلام دکتر العیاشی الدراوی

تحولات و دگرگونی هایی که اوضاع کنونی مسلمانان امروزه شاهد آن است و بحران ها و چالش هایی که در زمینه های متعدد گرفتارش شده است ضرورت بازگشایی پرونده بحث از رابطه من (مسلمان) و دیگری و نگاه به دیگری را با منطقی متفاوت و شکلی مختلف ایجاب می کند. این از آن رو است که بسیاری از بحران های مسلمانان و مشکلاتشان در این زمانه یا ریشه در بد فهمی و ارزیابی غلط خود از حیث امکانات و توان هایشان دارد و یا ریشه در کوتاهی فهم حقیقت «دیگر بودگی» با سطوح گوناگون و ابعاد مختلفش به گونه ای که دین راستین اسلام تبیین و تحدید کرده است.

از این خاستگاه باید گفت که پی نریختن رابطه میان «من» و «دیگری» بر بنیادها و مبادی اسلامی و جهت ندادن بدان بر اساس قواعد و ضوابط دینی به اختلالات و انحرافات می انجامد که زیانش قبل از «دیگری» به خود مسلمان می رسد.

یکی از مهم ترین مبانی رابطه میان مسلمانان و غیر مسلمانان در انگاره اسلامی، اصل وحدت انسانی و برابری و اصل آزادی و گفت و گو و تفاوت و هم شناسی است، به گونه ای که همکاری برابر و ارتباط یکپارچه میان دو طرف را تضمین می کند، بی آن که به استعلا و استکبار و عقده خود برتر بینی و خود مرکز پنداری و نموده های بر آمده از این روحیه که درگیری و حذف و به حاشیه بردن دیگری است بینجامد.

زمینه های فکری هم زیستی و صلح در فرهنگ اسلامی دکتر مصطفی حصران

اسلام دینی جهانی است که رسالتش را متوجه همه بشریت کرده است و این بعد جهانی بودن سبب شده تا اسلام به روی تمدن های ملل گشوده و با فرهنگ های ملت های دیگر همدل باشد و تاکیدی است بر این که اسلام باور به مرکزیت تمدنی را که هدفش یکدست سازی ملت ها و تمدن ها در قالب فرهنگی و معرفتی واحد است رد می کند و خود بنیان گذار باشگاه تمدنی جهانی است که از آن به عناصر مشترک انسانی یاد می شود. زیرا اسلام دین هم زیستی مسالمت آمیز است و نخستین دینی است که هم زیستی مسالمت آمیز را به رسمیت شناخته و بنیادهای آن را در میان مسلمانان و غیر مسلمانان و پروان دیگر آیین ها پی ریخته است، بی آن که در میانشان تبعیض یا برتری ای بر اساس زبان و جنسیت و شعایر دینی نهاده باشد و بلکه همه را از حقوقی برابر بهره مند گردانیده است.

بدین ترتیب هم زیستی میان فرهنگ های انسانی نماد روندی تمدنی است که از دل آن جامعه بشری در صفا واحد برای تکامل و ترقی به هدف خدمت به همه بشریت بر می آید، زیرا هم زیستی ارزشی است که هر چیزی را که روح تعصب و خشونت و درگیری و طرد را زنده می کند به طور قاطع رد می کند و بر نمی تابد.

جهانی شدن و آموزه های اسلام- از نفی تا قبول ارزش های دیگری دکتر ماهر دربال

موضوع این پژوهش بحث از مظاهر سیطره جهانی شدن بر ملت های جهان است که از راه تولید ارزش های اقتصادی لیبرالیستی افسار گسیخته خود و ترویج فرهنگ امریکایی و سبک زندگی روزانه ملت امریکا و عادات و زبان آن و نشر ابزارهای تکنولوژیکی و مدرن در جهان به عنوان ابزار رسانه ای و تربیتی و و فرهنگی ای که توان برداشتن مرزهای میان ملت ها را دارد، دنبال می کند. اما روشن است که این ابزارها روز به روز در حال تبدیل شدن به ابزاری برای ویرانی ارزش های انسانی و اخلاقی هستند.

این امر زنگ خطر جهانی شدن و سلطه آن و تمایل سرکش آن را به تحمیل ارزش های خویش به صدا در می آورد و از این روست که ملت های جهان می کوشند تا به ارزش های اجتماعی و اخلاقی و دینی و به ویژه اسلامی خود تمسک جویند که آنان را به پذیرش رای مخالف دیگری و گفت و گو و آزادی فرا می خواند.

اسلام و غرب- از جبر برخورد تا امکان گفت و گو

دکتر محمد بوبوش

هم چنان مقوله به اصطلاح «برخورد تمدن ها» سایه اش را بر رابطه میان عرب ها و مسلمانان با غرب مسیحی افکنده است، با این پیش فرض که اسلام و غرب ها با غرب سر چالش دارند. این در حالی است که اکادیمیست ها در غرب و شرق آرا و افکار متناقضی پیرامون برخورد تمدن ها و گفت گوی تمدن ها دارند و این مساله هنوز محل اهتمام بین المللی است و بسیاری از رجال اندیشه و سیاست در اروپا و امریکا و برخی از مسولان سیاسی بر آن تمرکز دارند و جهان امروز تحولات فراوانی را شاهد است که چالش های گوناگون و درگیری های ویران گری را به بار آورده است که به حوزه های زندگی از اقتصادی و سیاسی و اجتماعی تا حوزه های فکری و فرهنگی کشیده شده است، اما هیچ کس نتوانسته است به تفسیر دقیق و واقعی از حقیقت آنچه جریان دارد و این که آیا واقعا این وضعیت، وضعیت برخورد تمدن هاست یا نه برسد.

این که برخی غربی ها می کوشند تا بذر اسلام هراسی بپراکنند و اسلام را خطر آینده و به عنوان خطر سبز به جای خطر سرخ ناشی از اتحاد جماهیر شوروی معرفی کنند تنها برای این است که تمدن غرب و غربی ها را در چارچوب کینه کهن برجای مانده از جنگ های صلیبی باقی نگه دارند.

شک نیست که انباشت حوادث 11 سپتامبر سایه سنگینش را بر رابطه میان اسلام و غرب افکنده است به گونه ای که توانسته است تا اسلام را در خانه دشمن نخست غرب بنشاند و تهدید مستقیم ارزش ها و اصولی که غرب بدان باور دارد و سعی در ترویجش دارد معرفی کند.

شک نیست که گزینه جایگزین این برخورد همانا گفت و گو است، زیرا گفت و گو واجبی شرعی و ضروری و حتمی برای بشریت است و پدیده ای جهانی است که جزیی اساسی از پویایی تحول و تکثر و همکاری در درون جوامع انسانی را تشکیل می دهد و ابزاری کارآمد برای تلاقی تمدن ها و تکاملشان است.

گفت و گوی تمدنی و فرهنگی میان تمدن اسلامی و تمدن غربی دکتر محمد بنتاجه

این مقاله در پی آن است که بر وجود روابط و پیوند هایی میان تمدن اسلامی و غربی تاکید کند. محور بحث این مقاله این است که این پیوندهای محکم میان این دو تمدن اگر به صورت مداوم تحکیم نشود سست خواهد شد. از خطاهای تجارب تاریخی نیز باید فرا رفت و عیوبش را جبران کرد و مشکلات واقعی که رابطه میان دو تمدن را تیره می کند شناخت.

دین از دیرگاه حلقه وصلی میان دو تمدن بوده است و رابطه ای تبادلی و تعاملی در وجوه متعدد میان این دو تمدن پدید آورده است که شامل همه حوزه های علمی و فرهنگی و هنری و عمرانی می شود. اما پس از ورود تمدن غرب به مرحله سکولاریسم فراگیر دیگر این عامل (دین) نتوانست نقش پیوند و پل زدن را دوباره ادا کند، در حالی که در مقابل فراخوان های برانگیزاننده بر نژاد پرستی و جنگ و برتری جویی و استبداد اوج گرفت که زندگی بشر را به واپس برد، و در حالی که دین به سود منافع شخصی و محدود در پرده غیبت رفته است. در نتیجه جهان به تجربه های مصیبت باری از جنگ ها و ریخت خون های بی گناه دچار شده است.

راه حل این وضع بازگشت انسان از راه دین است. زیرا وجود انسان در خلال دین تعریف می شود. اهمیت این بازگشت در نزد طرف دیگر (تمدن غربی) بیشتر است زیرا نشانه های فروپاشی ارزش های انسانی را در این تمدن در نتیجه کنار زدن دین در چارچوب بندی زندگی شهروند غربی مشاهده می کنیم. مراد از بازیافت دین بازیافت نزاع های دینی نیست، بلکه مراد بازیافت رقابت و تحرکی است که ادیان با مقاصد کلی اشان که مبتنی بر آشتی و خدمت انسان با شکوفایی جان خویش است از آن سخن گفته اند. برخورد تمدن غربی با تمدن اسلامی و شریعت اسلامی، به تمدن غربی کمک می کند تا انسان محوری اش را باز یابد و میان بعد مادی و بعد انسانی اش که جمود بر معرفت تجربه گرا و تاریخ اسف بار خونین میان رجال دین و کاهنان کلیسا میانشان فاصله افکنده است.

در مقابل تمدن اسلامی مومن نیز می تواند از مازاد معرفت مادی ای که عقل غربی در دو قرن اخیر پرورده و برتری و فتوحات علمی بزرگی را پدید آورده است بهره برد. این تکمیل گری متقابل برای بقا و تفاهم است و نه برای نزاع و در گیری.

دعوت به اسلام و تبشیر به مسیحیت از نگره های گفت و گوی دینی دکتر حسن تلموت

این مقاله می کوشد تا جایگاه کنش دعوت یا تبلیغ را در مساحت گفت و گوی دینی گشوده به جای مساحت نزاع و اختلاف بازیابی کند. این گفت و گوی دینی باز و گشوده، وجهه نظر عقیدتی خود را طرح می کند بی آن که طرف های دیگر آن را تعدی و تجاوز به خویش پندارند.

از این رو ست که باید تعریف دوباره ای از مفاهیمی مرکزی مانند دعوت به خدا و تبلیغ عرضه کنیم و با توجه به مرجعیت متنی اشان تقاطع میان دلالتشان را تبیین کنیم. سپس خواهیم کوشید تا میان دلالت اصطلاحات از راه استفاده از اصطلاحاتی که قدرت تفسیری بیشتری دارند به جای اصطلاحاتی که قدرت تفسیری کمتری دارند جدایی افکنیم؛ مانند استفاده از اصطلاح تبشیر (تبلیغ) به جای مسیحی سازی در فرهنگ مسیحی.

و برای این که دعوت به خدا در نزد مسلمانان یا تبلیغ دینی در نزد مسیحیان ممارست دینی با ارزشی است باید از آن به دو شرط حمایت کرد: اول این که باید عقل مخاطب قرار گیرد و ابزارهای اقناع به کار بسته شود و معادله «عقیده در مقابل نان» به گونه ای که به کار گرفته شده و امروزه هم به کار گرفته می شود به کناری نهاده شود.

دوم این که نهادهای متولی و واسطه ای ملزم به حمایت از این نوع از گفت و گوی دینی شوند و برخورد بی طرفانه ای داشته باشند که هر دو طرف را در برابر شرط پیش گفته در شرایط برابر قرار می دهد.

گفت و گوی کلامی و پذیرش دیگری در دیدگاه اسلام

دکتر اسعد السحمرانی

انسان موجودی اجتماعی است که خدا به او نعمت عقل را بخشیده است و زبانی دارد که در تبادل سخن با دیگران به هدف ارتباط و گفت و گو و تفاهم بر سر اصول مشترک انسانی در اندیشه و وجدان و نظام ارزشی به کارش می‌گیرد.

هر گفت و گویی که دو یا چند انسان با روحیه ای مثبت بدان لب می‌گشایند الفت و مودت و وحدت را به بار می‌آورد و هدفی را که آیه کریمه « لتعارفوا » (برای این که بازشناسی متقابل حاصل کنید) بر آن تصریح کرده است تحقق می‌بخشد.

گفت و گوی مفید مبنای قاعده ای است که می‌گوید: تکرر، اصل و اساس است و سنتی است جهانی که انسان درست کردار را ملزم می‌کند تا با آن هماهنگ شود و به قواعدی که باید در پذیرش دیگری رعایت شود التفات کند و موانعی را که سبب طرد دیگری می‌شود و به دشمنی منتهی می‌شود بشناسد.

گفت و گو نیاز هر جامعه و ملت و جماعت بشری سازمان یافته ای است: از خانواده گرفته که نخستین هسته اجتماعی است تا بزرگ‌ترین جامعه‌ها. گفت و گو عناصر شکل دهنده جامعه را به هم پیوند می‌دهد. این پیوند مقتضی آن است تا پیمان‌ها و قراردادهایی شکل گیرد و گفت و گوی بازشناسانه قواعد و آدابی داشته باشد و هر کدام از این قواعد و آداب باید از منبعی برگرفته شود که اصول و اهداف و معیارها از آن گرفته می‌شوند.

La prédication de l'islam et l'évangélisation- Parmi les aspects du dialogue religieux

Dr. Hasan Talmut

Cet article vise à repositionner l'acte de Dawah / prédication dans l'espace ouvert du «**dialogue religieux**» **au lieu de celui du conflit et de désaccord. L'approche de cet espace permet d'exposer les points de vue doctrinaux de façon à ce qu'aucune partie ne se sentirait attaqué par l'autre.**

Par conséquent, les concepts centraux comme le prosélytisme de l'islam et l'évangélisation, devaient être libérés, afin de montrer les divergences entre leurs significations par leur référence textuelle, puis d'identifier la distinction absolue entre les significations des termes en utilisant le plus explicatif, au lieu du moins explicatif. Dans ce contexte, l'étude suggère la possibilité d'utiliser le terme «**évangélisation**» **au lieu de «christianisation**».

Pour que le prosélytisme de l'islam ou l'évangélisation reste une pratique religieuse décente de dialogue, ils doivent être soutenus par deux conditions:

- 1- La doctrine doit répondre à la raison et utiliser les outils de persuasion, tout en quittant l'équation de la «**doctrine de l'information «telle qu'elle était, et est toujours, exploité aujourd'hui.**
- 2- Les organisations de garde et de médiation locaux et internationaux doivent parrainer ce genre de «**dialogue religieux**» **avec l'impartialité avec laquelle les deux parties sont égales par rapport à la condition antérieure.**

Le contact entre la civilisation occidentale et la civilisation islamique et la charia aide la première à restaurer son humanité et construire des ponts complémentaires entre sa structure matérielle et son entité humaine biaisée qui ont été séparés par le statu quo de la connaissance sur l'empirisme et une histoire sanglante malheureuse entre les scientifiques et les évêques de l'Église. Pour sa part, la civilisation islamique fidèle bénéficierait de l'excès de connaissance matérielle développée par les penseurs occidentaux au cours des derniers siècles durant lesquels ils atteignent une grande percée scientifique. C'est l'intégration et la complémentarité afin de survivre et de vivre dans la prospérité et l'harmonie, et non pas de se battre.

Le dialogue civilisationnel et culturel entre la civilisation islamique et la civilisation occidentale

Dr. Mohammed Bintaja

L'article met en évidence les liens et relations entre le monde islamique et les civilisations occidentales. Il estime que de tels liens solides seront inutiles s'ils ne sont pas renforcés, comme les expériences de l'histoire ont montré après avoir surmonté ses erreurs, évité ses défauts, et travaillé à trouver de solutions aux problèmes réels qui perturbent la relation entre les deux civilisations.

La religion était à l'origine un pont entre les deux civilisations, les reliant à travers une relation interactive mutuelle qui a couvert tous les domaines de la connaissance, la culture, l'art, l'architecture, etc. Mais après que la civilisation occidentale a été témoin de la mondialisation globale, il ne fut plus possible pour la religion d'agir comme un pont. D'autre part, les voix incitant le racisme, la guerre, la suprématie et le despotisme, deviennent plus fortes, ce qui rend la vie universelle revenir en arrière à un temps où la religion a été ignorée pour au profit des gains personnels et des intérêts étroits. En conséquence, le monde a traversé des événements dramatiques tels que les guerres et les effusions de sang contre des personnes innocentes.

La solution est de ré-humaniser l'être humain par la foi, parce que son existence est identifiée par la religion, en particulier avec l'autre partie, à savoir la civilisation occidentale, où un effondrement humain commence à être remarqué en raison de l'exclusion complète de la religion de la vie du citoyen occidental. Il ne s'agit pas de raviver le conflit religieux, mais de faire revivre les compétitions et l'élan que les religions produisent grâce à leurs objectifs complets basés sur la paix et le service de l'être humain grâce à l'auto-développement.

L'islam et l'ouest - Entre l'inévitable conflit et la possibilité d'un dialogue

Mohammed Bobush

Le choc des civilisations a toujours un impact négatif sur la relation entre les Arabes et les musulmans dans l'occident chrétien vu le défi islamo-arabe présupposé de l'ouest, pendant que des universitaires de l'est et de l'ouest ont fait des déclarations et donné des opinions contradictoires qui avaient tous porté sur le choc des civilisations et le dialogue entre les civilisations. Cette question génère désormais un intérêt international et est devenu l'objet de nombreux intellectuels et penseurs politiques en Europe et en Amérique, ainsi que certains hommes politiques, comme le monde vit aujourd'hui de grandes transformations qui nous ont placés devant de nombreux défis et conflits violents qui ont touché tous les aspects de la vie - économiques, politiques, sociales et même intellectuels et culturels- et personne ne pouvait avoir une explication objective définitive de ce qui se passe réellement: est-ce un choc ou un conflit de civilisations?

L'islamophobie que certains occidentaux essayent de répandre, en considérant l'islam le danger prochain ; certains appellent le «danger vert», **et l'ennemi alternatif après la chute de l'Union soviétique, n'est qu'une simple tentative pour garder la civilisation occidentale et les occidentaux enfermés dans l'ancien cercle de haine hérité des croisades.**

Les attentats du 11 septembre ont certainement eu des répercussions néfastes sur la relation entre l'occident et l'islam, le considérant comme premier ennemi de l'occident parce qu'il est vu comme un danger direct pour les valeurs et les principes des occidentaux qui s'emploient à les promouvoir.

Cependant, le dialogue demeure la remplaçante du conflit, vu qu'il est un devoir légal, une nécessité humaine inévitable, un phénomène universel, une grande partie de la dynamique de la transformation et de la diversité et de l'interaction au sein des communautés humaines et un moyen efficace pour la convergence et la complémentarité des civilisations.

La mondialisation et l'enseignement de l'islam - Entre l'élimination des valeurs de l'autre et leur acceptation

Dr. Maher Derbal

Cette étude souligne les aspects de la prédominance de la mondialisation sur les peuples du monde en produisant ses valeurs économiques libérales violentes, la promotion de la culture américaine et de la mode de vie quotidienne, les habitudes et la langue des Américains, la diffusion des nouveaux médias technologiques partout dans le monde étant des médias d'information, d'éducation et de culture qui peuvent lever les frontières entre les peuples. Cependant, ils se transforment, jour après jour, en un outil utilisé pour détruire les valeurs humaines et morales, ce qui conduit à reconnaître la gravité de la mondialisation, sa domination et sa soif à imposer ses valeurs. Par conséquent, les peuples du monde essaient de s'attacher profondément à leurs valeurs sociales, morales et religieuses, et particulièrement islamiques qui sont ouvertes aux opinions dissidentes, au dialogue, à la liberté, etc.

الطبية
السنة ٢٠
العدد ٣٤
صيف ٢٠١٦ م

ملخص ملف العدد

ملخص باللغة العربية
334

Les fondements intellectuels de la coexistence et de la paix dans la culture islamique

Dr. Mustapha Hadran

L'islam est une religion internationale portant un message pour toute l'humanité, ce qui rend la culture islamique ouverte aux civilisations des nations et en harmonie avec la culture d'autres peuples. L'islam rejette ce qu'on appelle la «centralité des civilisations» **qui vise à classer les peuples et les civilisations dans un modèle cognitif et culturel commun; pourtant, il institue le « forum de la civilisation internationale» ou la communauté humaine. L'islam est la religion de la coexistence pacifique parce qu'elle a été la première religion à connaître et à définir ses fondations parmi les musulmans et les non-musulmans d'autres religions, sans discrimination fondée sur la langue, la race ou les rituels religieux. Sous l'islam, tous jouissent des droits et des obligations égaux.**

Ainsi, la valeur de la coexistence des cultures humaines constitue un processus civilisationnel à partir duquel la société humaine progresse ensemble vers la complémentarité et le progrès au service de toute l'humanité. La valeur de la coexistence est absolument contre tout ce qui peut favoriser le fanatisme, la violence, les conflits et l'exclusion.

Les déterminants de la relation avec l'autre et ses contraintes du point de vue islamique

Dr. Al Ayashi Al Drawi

A la lumière des transformations et des troubles que les musulmans assistent aujourd'hui, et des crises et défis auxquels ils font face à plusieurs niveaux et dans de nombreux domaines, nous avons besoin de rouvrir le débat sur la relation entre le «moi» (musulman) et l'autre, et de la considérer avec une logique et une forme différente, parce que la cause derrière les multiples crises et problèmes des musulmans de nos jours n'est que la faible estime de soi étant donné le manque de capacités et moyens, ou la mauvaise compréhension de la signification réelle de «l'altérité» avec tous ses aspects et dimensions différents identifiés par la vraie religion islamique.

Par conséquent, le fait que la relation entre le «moi» et l'«autre» ne se fonde pas sur la doctrine et les principes de l'islam, et n'est pas orienté selon des règles et des contrôles religieux, conduit à des troubles et des écarts qui dévastent le «soi» musulman avant l'« autre ».

La relation entre les musulmans et les autres, du point de vue islamique, devrait être principalement basée sur l'unité humaine et l'égalité, la liberté et le dialogue, la différence et la connaissance mutuelle, etc., qui garantit une interaction proportionnée et une communication intégrale entre les deux parties loin de la logique de supériorité et de l'arrogance, la suprématie et la centralité, et les conséquences qu'elles entraînent tels que les conflits, l'exclusion, la marginalisation et autrement.

L'islam et les horizons de son point de vue envers les autres - Etude comparative entre le système islamique et le droit international

Dr. Mohammad Ismail ; Dr. Darab Klaii

Cet article aborde la manière dont l'islam pense de l'autre différent - l'individu et l'état - relativement au droit international public qui régit les relations entre les pays, et au droit international privé qui régit les relations internationales du peuple. Selon l'article, le concept de droit international n'est pas ancien; cependant, il est récent et découle des enseignements islamiques qui ont établi ces relations il y a plus de quatorze siècles.

L'article met en évidence les principales caractéristiques des systèmes islamiques en termes de son point de vue envers l'autre différent et les larges horizons et principes de base de ce point de vue par rapport à l'horizon étroit et limité de celle de la loi positive.

Il conclut que les enseignements de l'islam dans le domaine des relations internationales pourraient être le premier pas vers un système civilisé des relations internationales qui répond aux ambitions de l'homme vers une vie où règnent la sécurité, la paix, la justice, l'égalité, le respect mutuel, la coopération et la coexistence entre tous les segments de la société humaine, quelle que soit sa couleur, race, environnement, religion ou rite.

Fiqh de la corrélation entre l'ego et l'autre selon le Coran

Cheikh Dr. Mohammad Ali Mirzai

L'Ego et l'Autre ou le Soi et l'Autre sont parmi les arguments qui ont reçu une attention particulière de la part du Noble Coran parce que la source éducative coranique est basée sur le soi (une sorte d'ego) avant qu'il prend la forme du bien ou du mal dans les autres. Du point de vue coranique, le soi dépasse également les limites personnelles ou les limites de l'ego, en quelque sorte, mais nous pouvons redéfinir l'ego à la lumière du Coran et élargir sa signification en se basant sur les versets coraniques tels que le verset sur le Mubahala, celui de la fraternité des musulmans et les versets sur la loyauté, le wilayah, l'adhérence et l'imamat entre les croyants et les musulmans. Ces versets doivent être étudiés pour trouver une zone commune entre l'ego et l'autre, et pour affirmer que l'ego, dans le Coran, ne sera conçu qu'en partenariat avec l'autre, et que cet autre ne peut être imaginé ou construit sans l'ego.

Le Coran accorde une importance exceptionnelle à l'ego ou au soi vu qu'il est bon et vénéré par Allah, et étant donné qu'il constitue une fondation, une base et un point de départ pour le mouvement et l'intégrité de l'être humain, ainsi que tous les résultats prévus de ce mouvement ont un lien avec ce concept. En fait, le Coran a encouragé son soin et sa protection, en termes du corps, de l'esprit et du psychisme, mais le sacrifice conscient de soi, c.à.d. des désirs, du corps et autres liés au soi, est très important et louable dans l'islam, au cas où il respecte des règles spécifiques et se repose sur des fondations islamiques avec des conditions et des parts complets. Cependant, l'ego culturel et intellectuel ou l'ego de l'identité et personnel ne peuvent pas être négligés ; cependant, ils doivent être tenus à l'écart des menaces et protégés contre toute attaque de l'extérieur ou l'intérieur.

La distinction entre le soi personnel et le soi de l'appartenance et de l'identité est un facteur clé de la rectification standard de la discussion intellectuelle à cet égard.

Dans ce numéro, «L'islam et l'autre - Approches aux caractéristiques de la perspective sur l'autre et la relation avec lui», le magazine **Al Hayat Tayiba** discute la question de se familiariser et d'être ouvert aux autres non-musulmans, tout en étudiant les cadres de la relation avec eux et sa bonne justification civilisationnelle et humaniste dans la vision islamique en identifiant les caractéristiques d'une telle perspective envers les autres et le type de relation avec eux, en particulier au sein de ce que nous constatons ces jours-ci: des soupçons et des idées fausses accusant l'islam d'éliminer les autres ou les mépriser et prendre des attitudes de supériorité envers eux ; des malversations des enseignements de l'islam par certains musulmans l'a donnant une image déformée aux non-musulmans; la propagation des théories occidentales qui appellent à l'affrontement entre l'islam et l'occident et à la croyance en la contradiction inévitable entre les deux projets civilisationnels islamiques et occidentaux, ainsi que l'impossibilité du dialogue et de convergence entre les deux ! Ce sujet est traité par un groupe de chercheurs et de spécialistes dans huit articles dans l'ordre suivant:

1. L'influence des autres dans la pensée réformatrice - Cheikh Muhammad Abduh comme exemple
2. Une vision intellectuelle contemporaine de la relation du musulman avec lui-même et les autres- Dr. Muhammad Talbi comme exemple

➤ **Résumé du dossier du numéro:**

1. Résumé arabe
2. Résumé persan
3. Résumé anglais
4. Résumé français

➤ **Refuge de vie:**

1. Plan du dossier du numéro 35
2. Plan du dossier du numéro 36
3. Plan du dossier du numéro 37
4. Plan du dossier du numéro 38
5. Plan du dossier du numéro 39

Articles tels qu'ils figurent dans le numéro

34/ 20ème année/ Eté 2016 AD

➤ **Editorial**

➤ **Le dossier du numéro: «L'islam et l'autre -
Approches aux caractéristiques de la perspective
sur l'autre et la relation avec lui- : «**

1. L'islam et les horizons de son point de vue envers les autres - Etude comparative entre le système islamique et le droit international
2. Les déterminants de la relation avec l'autre et ses contraintes du point de vue islamique
3. Les fondements intellectuels de la coexistence et de la paix dans la culture islamique
4. La mondialisation et l'enseignement de l'Islam - Entre l'élimination des valeurs de l'autre et leur acceptation
5. L'islam et l'ouest - Entre l'inévitable conflit et la possibilité d'un dialogue
6. Le dialogue civilisationnel et culturel entre la civilisation islamique et la civilisation occidentale
7. La prédication de l'islam et l'évangélisation- Parmi les aspects du dialogue religieux

➤ **Recherches et études:**

1. Le renouveau religieux dans la réalité islamique contemporaine - Analyse des champs de renouvellement-
2. Le *duaa* est la voie de la construction de la civilisation - Etude des dimensions éducatives esthétiques des duas selon l'école d'Ahlul Bayt (AS)-
3. La dimension existentielle de la visite de l'Imam Infaillible (AS) - la visite de l'Imam Hussein (AS) comme exemple -

➤ **Lectures scientifiques**

Proselytizing of Islam and Evangelization- Among the Aspects of Religious Dialogue

Dr. Hasan Talmut

This article seeks to reposition the act of Dawah/ preaching in the open arena of **«religious dialogue» instead of that of clash and conflict. The approach to such arena allows the doctrinal points of view to be put forward in such a way that no party would feel attacked by the other party.**

Therefore, the central concepts such as the proselytizing of Islam and the evangelization, had to be released, in order to show the divergences between their significations through their textual reference, then identify the absolute distinction between the significations of the terms by using the most, instead of the least explanatory one. In this context, the study suggests the possibility of using the term **«evangelization» instead of «Christianization.»**

In order for the proselytizing of Islam or the evangelization remain a decent religious practice of dialogue, they must be practiced under two conditions:

- 1- The doctrine must address the reason and use persuasion tools, while departing from the **«doctrine for information» equation as it was, and is still, exploited today.**
- 2- The local and international custodianship and mediation organizations must sponsor that kind of **«religious dialogue» with the impartiality with which both parties are equal with respect to the previous condition.**

material structure and its biased human entity which were separated by the standstill of knowledge on empiricism and an unfortunate bloody history between scientists and the Church bishops. For its part, the faithful Islamic civilization would benefit from the excess of material knowledge developed by the western thinkers over the last centuries and by which they achieved a great scientific breakthrough. This is about integration and complementary in order to survive and live in prosperity and harmony, and not to fight.

The Civilizational-Cultural Dialogue between Islamic Civilization and Western Civilization

Dr. Mohammed Bintaja

The article highlights the links and ties between the Islamic and Western civilizations. It argues that such solid ties will be in vain if not reinforced, as the experiences of history show in overcoming the mistakes, avoiding its faults, and working on finding solutions to the actual issues that disrupt the relation between both civilizations.

The religion was originally a bridge between the two civilizations, connecting them through a mutual, interactive relationship that covered all fields of knowledge, culture, art, architecture, etc. But after the globalization swept the western civilization, it was no longer possible for religion to act as a bridge. On the other hand, the voices inciting racism, war, supremacy and despotism, are getting louder, which makes the universal life go backwards at a time when religion has been set aside to allow for personal gains and narrow interests. As a result, the world has been going through dramatic events such as wars and bloodshed against innocent people.

The solution is to re-humanize the human being through faith, because his existence is identified through religion, particularly with the other party, i.e. the western civilization, where a human collapse is started to be noticed due to the complete exclusion of faith from the western citizen's life. The aim is not to rekindle the religious conflict, but to revive the competition and momentum faiths produce thanks to their comprehensive goals based on peace and service of the human being through self-development.

The contact between the western civilization and the Islamic civilization and the Sharia helps the first one restore its humanity and build complementary bridges between its

Islam and the West- between the Inevitable Conflict and the Possibility of Dialogue

Mohammed Bobush

The claimed clash of civilizations is still negatively affecting the relationship between Arabs and Muslims and the Christian West given the presupposed Islamo-Arab challenge of the West, while academics in the East and the West made contradictory declarations and opinions which were all about the Clash of Civilizations and the Dialogue among Civilizations. This issue generates now an international interest and has become the focus of many intellectuals and political thinkers in Europe and America, as well as some politicians, as the world is witnessing today lots of transformations that have brought about many challenges and fierce conflicts that extended to all aspects of life - economic, political, social and even intellectual and cultural- and no one could have a definitive objective explanation of what is really going on: Is it a civilizational clash or conflict?

The islamophobia some westerners are trying to spread, by considering Islam as the next danger, the **«green danger» as some call, and expecting it to be the alternative foe after the fall of the Soviet Union is a mere attempt to keep the western civilization and westerners locked within the old circle of hatred inherited from the crusades.**

The September 11 attacks had definitely a significant adverse impact on the relationship between the West and Islam, establishing it as the West's first enemy as it is believed to be a direct danger to the values and principles the West believes in and seeks to promote.

However, the dialogue remains the alternative to the conflict, since it is an inevitable human legal, necessary duty, a universal phenomenon, a major part of the dynamic of transformation and the diversity and interaction within the human communities and an effective way for the convergence and complementarity of civilizations.

Globalization and Islamic Teachings - between Elimination and Acceptance of Others' Values

Dr. MaherDerbal

The study underlines the aspects of predominance of globalization over the peoples of the world by releasing its wild liberal economic value, promoting the American culture and the Americans' daily lifestyle, habits and language, disseminating the new technological media all over the world as informational, educational and cultural media that can eliminate the borders between the peoples. However, day after day, it is turning into a tool used to destroy human and moral values, which leads to recognize the seriousness of globalization, its dominance and its unrestrained desire to impose its values. Therefore, the peoples of the world try to hold fast to their social, moral and religious- particularly Islamic- values which are open to dissident opinions, dialogue, freedom, etc.

المجلة الطبية
السنة ٢٠
العدد ٣٤
صيف ٢٠١٦ م

ملخص ملف العدد

ملخص
المجلة الإلكترونية
346

Intellectual Backgrounds of Coexistence and Peace in Islamic Culture

Dr. Mustapha Hadran

Islam is an international religion that has a message for the entire mankind, which makes the Islamic culture open to the nations' civilizations and harmonious with other peoples' cultures. Islam rejects what's called the «**centrality of civilizations**» which seeks to categorize peoples and civilizations in a common cognitive and cultural pattern; yet, it institutes the «**international civilization forum**» or the human commonality. Islam is the religion of peaceful coexistence for it was the first religion to experience it and set its foundations among Muslims and non-Muslims of other religions, without discrimination as to language, race or religious rituals. Under Islam, they have all equal rights and obligations.

So the value of coexistence of human cultures constitutes a civilizational process from which the human society advances in unity towards complementarity and progress at the service of the entire humankind. The value of coexistence is absolutely against anything that may promote bigotry, violence, conflict and exclusion.

Determinants and Constraints of the Relationship with Others in Islamic View

Dr. Al Ayashi Al Drawi

In the light of the transformations and agitations Muslims are witnessing nowadays, in addition to the crises and challenges they are facing at many levels and in many areas, we need to reopen the discussion about the relationship between the «ego»(Muslim) and the others, and to look at it with a different logic, for the only cause behind the Muslims' multiple crises and issues of our days is whether the low self-esteem given the lack of capacities and capabilities, or the bad comprehension of the real meaning of «otherness» with all its aspects and different dimensions as identified by the true Islamic religion.

Therefore, the fact that the relation between «ego» and «other» is not founded on Islamic tenets and principles, and is not oriented according to religious rules and controls, lead to disorders and deviations that wreak havoc on the Muslim «self» instead of the «other».

The relation between Muslims and the others in Islamic view should be mainly based on the human unity and equality, freedom and dialogue, difference and mutual acquaintance, etc. which guarantees a proportionate interaction and an integral communication between both parties away from the logic of superiority and arrogance, supremacy and centrality, and the consequences they entail such as conflict, exclusion, marginalization and otherwise.

Islam and Horizons of Its View of the Others- Comparative Study between the Islamic System and the International Law

Dr. Mohammed Ismail; Dr. Darab Klaii

This article tackles the way Islamic looks at the different others - the individual and the state- comparatively with the public international law which regulates the relation between the countries, and with the private international law which regulates the international relationships of the people. According to the article, the international law concept is not an old one; rather, it is recent and derives from the Islamic teachings which established such relations more than fourteen centuries ago.

The article highlights the main characteristics of the Islamic systems in terms of its view of the different others and the wide horizons and basic principles of such view against the narrow and limited horizon of that of the positive law.

It concludes that the Islamic teachings in the field of international relations can serve as the core of a civilized system of international relations that answers the ambitions of the human being towards a life where security, peace, justice, equality, mutual respect, cooperation and coexistence between all segments of the human society, of different color, race, environment, religion or rite prevail.

Fiqh of the Correlation between the Ego and the Other in the Quran View

Sheikh Dr. Mohammad Ali Mirzai

The Ego and the Other or the Self and the Other are among the arguments that were given particular attention by the Noble Quran because the Quranic educative source is based on the self (a kind of ego) before it takes good or evil form in the others. The self, from a Quranic perspective, also exceeds the personal limits or the limits of the ego- if so to speak- but we can redefine the ego in the light of the Quran and expand its signification based on the Quran verses such as the verse about the event of Mubahala, that of the brotherhood of Muslims, and the verses about the loyalty, the wilayah, the adherence and the assuming of the imamate between the believers and the Muslims. These verses must be studied to find a common area between the ego and the other and to assert that the ego, in the Quran, can only be conceived in partnership with the other, and that such other cannot be imagined or built without the ego.

The Quran gives extreme importance to the ego or the self by describing it as good and revered by Allah, and since it constitutes a foundation, a basis and a starting point for the movement and the integrity of the human being, and all the outcomes resulting from such movement have a connection with this concept. In fact, the Quran encouraged its maintenance and protection, in the body, mind and psyche, but the self-conscious sacrifice, i.e. which is conscious about the desires, the body and the like related to the self is very important and praiseworthy in Islam, if in compliance with specific rules and based on Islamic foundations with complete conditions and parts. However, the cultural and intellectual ego or the identifying and personal ego cannot be neglected, but must be kept away from the threats and protected against any attack from the outside or the inside.

The distinction between the personal self and the self of the belonging and of the identity is key to the standard rectification of the intellectual discussion in this regard.

In this issue, «Islam and the Others- Approaches to the Characteristics of the Perspective towards and the Relationship with Others», Al Hayat Tayiba magazine deals with the issue of getting acquainted with and being open to other non-Muslims, and studies the frameworks of the relationship with those and its good civilizational and humanistic rationale in Islamic view by identifying the characteristics of such perspective towards others and the type of relationship with them, particularly amidst what we witness these days: suspicions and false ideas accusing Islam of eliminating or despising and taking attitudes of superiority towards others; malpractices of the teachings of Islam by some Muslims that make non-Muslims have a distorted image of Muslims; spread of the western theories calling for clash between Islam and the West and believing in the inevitable contradiction between both Islamic and western civilizations projects and the impossibility of dialogue and convergence. This topic is addressed by a group of researchers and specialists in Eight articles in the following order:

Muhammad Talbi as example

➤ **Summary of the Issue File:**

1. Arabic Summary
2. Persian Summary
3. English Summary
4. French Summary

➤ **Life Haven:**

1. Outline of the File of Issue 35
2. Outline of the File of Issue 36
3. Outline of the File of Issue 37
4. Outline of the File of Issue 38
5. Outline of the File of Issue 39

Articles as Arranged in Issue

n°34/year 20/Summer 2016 AD

- **Editorial**
- **Issue File: «Islam &the Others - Approaches to the Characteristics of the Perspective towards and the Relationship with Others«**
 1. Islam and Horizons of Its View of the Others- Comparative Study between the Islamic System and the International Law
 2. Determinants and Constraints of the Relationship with Others in Islamic View
 3. Intellectual Backgrounds of Coexistence and Peace in Islamic Culture
 4. Globalization and Islamic Teachings - between Elimination and Acceptance of Others' Values
 5. Islam and the West- between the Inevitable Conflict and the Possibility of Dialogue
 6. The Civilizational-Cultural Dialogue between Islamic Civilization and Western Civilization
 7. Proselytizing of Islam and Evangelization- Among the Aspects of Religious Dialogue
- **Research and Studies:**
 1. Religious Renewal in Contemporary Islamic Reality - Analysis of Renewal Fields
 2. The Dua: the Key to Civilization Building - Study of the Aesthetic Educational Dimensions of Duas according to Ahl al Bay (AS) School.
 3. The Existential Dimension of the Visit of the Infallible Imam (AS)- Visit of Imam Husain (AS) as Example-
- **Scientific Readings**
 1. Influence Of Others in the Reformative Thought - Sheikh Muhammad Abduh as Example
 2. Contemporary Intellectual Vision of the Relationship the Muslim Builds with Himself and with Others- Dr.